

31. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024.

8. RAZRED

ISTRAŽIVAČKI RAD

Točni odgovori i sustav bodovanja

1. zadatak: 4 boda

1 bod – za svako istraživačko pitanje koje je oblikovano prema uputi
primjeri:

IP 1: Kakav je odnos udjela HIV pozitivnoga stanovništva i očekivane životne dobi u državama Srednje i Južne Afrike 2019.?

Imaju li države Srednje i Južne Afrike s većim udjelom HIV pozitivnoga stanovništva 2019. kraću očekivanu životnu dob?

IP 2: Kako se mijenja očekivana životna dob u državama Srednje i Južne Afrike u prva dva desetljeća 21. stoljeća?

Postaje li životna dob u Srednjoj i Južnoj Africi dulja tijekom prva dva desetljeća 21. stoljeća?

0,5 bodova – za svako istraživačko pitanje ako nedostaje jedan element (prostorna ili vremenska odrednica)

0 bodova – za svako istraživačko pitanje koje nije napisano prema uputama ili nije napisano kao upitna rečenica

1 bod – za svaku hipotezu koja je oblikovana prema uputi
primjeri:

H1: Države Srednje i Južne Afrike s većim udjelom HIV pozitivnoga stanovništva imaju kraću očekivanu životnu dob 2019.

Države Srednje i Južne Afrike s manjim udjelom HIV pozitivnoga stanovništva imaju dužu očekivanu životnu dob 2019.

H2: Očekivana životna dob u državama Srednje i Južne Afrike povećava se tijekom prvih dvaju desetljeća 21. stoljeća.

0,5 bodova – za svaku hipotezu ako nedostaje jedan element (prostorna ili vremenska odrednica)

0 bodova – za svaku hipotezu koja nije napisana prema uputama ili nije napisana kao izjavna rečenica

2. zadatak: 3 boda

a) 2 boda

0,5 bodova – za svaki točan odgovor (vidi tablicu)

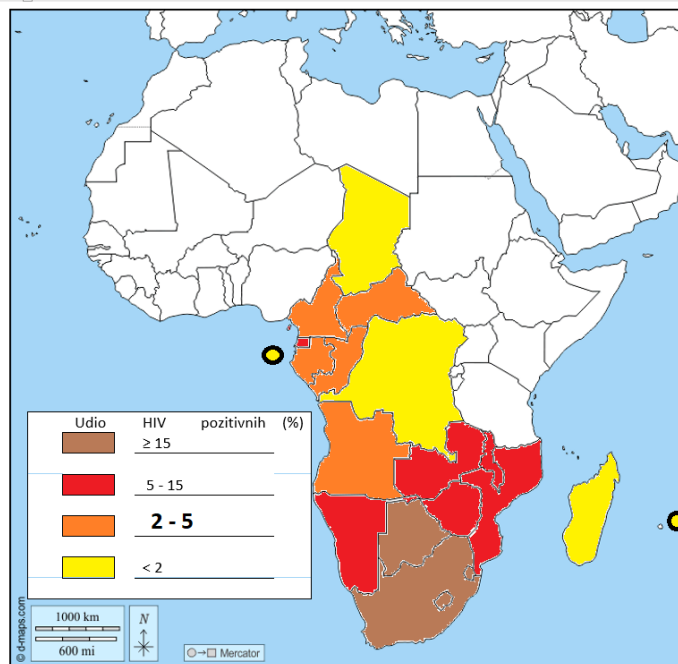
	Udio HIV pozitivnoga stanovništva (%)	Očekivana životna dob (god.)
Srednja Afrika (prosjeak)	2,9	62,7
Južna Afrika (prosjeak)	12,4	62,5

b) 1 bod

0,5 bodova – za svaki točan odgovor (vidi tablicu)

Udio HIV pozitivnoga stanovništva (%)	Očekivana životna dob (god.)
< 7,0	64,2
> 7,0	61,0

3. zadatak: 6 bodova

a) 1 bod

1 bod – za potpuno izrađen tumač prema uputi – *vidi u prilogu* (umjesto crtice, može se upotrijebiti riječ do; priznaje se i razred: 2,0 – 4,9)

0 bodova – nedostaje bilo koji dio tumača ili nije izrađen prema uputi

b) 4 boda

1 bod – za sve točno i u cijelosti obojene države u jednoj kategoriji (razredu) – *vidi u prilogu*

Priznaje se točan podatak za Mauricijus ako nacrtani kružić prekriva i otok Reunion, ali se ne priznaje ako prekriva samo taj otok, a Mauricijus ne.

c) 1 bod

1 bod – za upisan cjelovit potpis ispod karte **Udio HIV pozitivnih osoba u državama Srednje i Južne Afrike 2019.**

0,5 bodova – ako nedostaje vremenska ili prostorna odrednica

0 bodova – nije upisan potpis ili nedostaje bitan dio za razumijevanje ili potpis nije upisan na odgovarajuće mjesto

4. zadatak: 4 boda

a) 1 bod

24,4

b) 2 boda

Redom: **9,5**; zaokruženo **manji**

1 bod

Redom: **0,2**; zaokruženo **veća**

1 bod

c) 1 bod

(za) **3,2 godine** (g., god.)

Ne priznaje se odgovor bez mjerne jedinice.

5. zadatak: 1 bod

0,5 bodova – za svaka dva točna odgovora (vidi tablicu)

Godina	Očekivana životna dob (god.)
2000.	52,2
2010.	57,6
2015.	60,6
2019.	62,6

6. zadatak: 8 bodova

a) 1 bod

0,5 bodova – za točno ucrtanu vodoravnu os
0,5 bodova – za točno ucrtanu okomitu os

b) 1 bod

0,5 bodova – za točno ucrtane oznake i upisane godine na vodoravnoj osi (mora biti u zadanome mjerilu)
0,5 bodova – za točno imenovanu vodoravnu os (Godina ili godine)

c) 1 bod

0,5 bodova – za točno ucrtane oznake i upisane vrijednosti na okomitoj osi
0,5 bodova – za točno imenovanu okomitu os (Godina, God., Očekivana životna dob, Očekivano trajanje života)

d) 3 boda

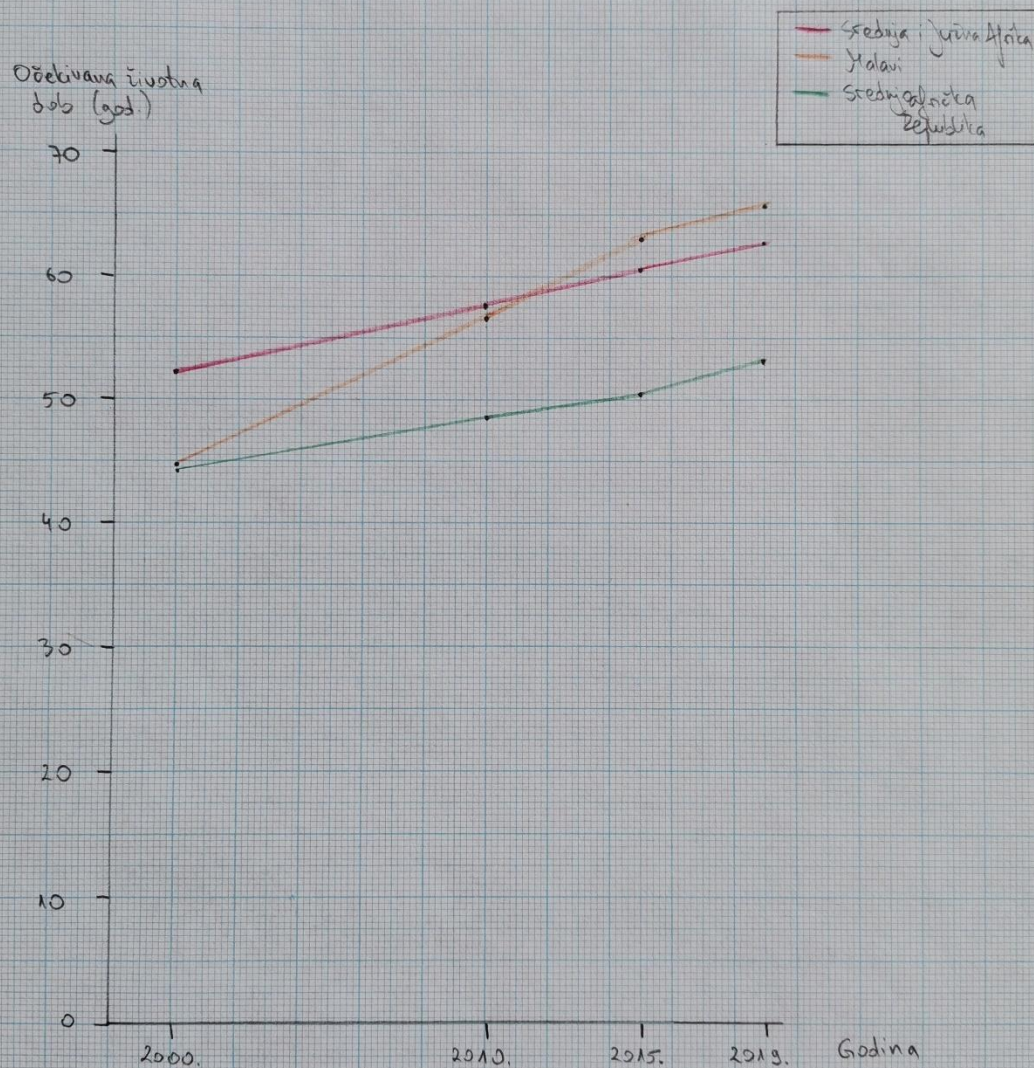
1 bod – za svaku točno ucrtanu liniju, odstupanja svake točke ± 1 mm
0,5 boda manje za svaku točku čije je odstupanje veće od ± 1 mm
Nijedna se linija ne priznaje kao točna ako vodoravna os nije u zadanome mjerilu.

e) 1 bod

1 bod – za točno izrađenu legendu sa svim potrebnim elementima i primjerenom pozicijom
0,5 bodova – za legendu ako nije korištena primjerena metoda prikaza ili pozicija nije odgovarajuća ili legenda nije uokvirena

f) 1 bod

1 bod – za točno upisan potpis ispod dijagrama (Očekivano trajanje života u državama Srednje i Južne Afrike, Srednjoafričkoj Republici i Malaviju u prva dva desetljeća 21. stoljeća (2000. – 2019. god.))
0,5 bodova – ukoliko nedostaje jedan od elemenata (vrijeme ili prostor) ili je jedna od prikazanih i imenovanih država netočna

Očekivana trajanje života u državama Srednje i Južne Afrike, Sjevernoafričkoj Republici i Malaviji 2000. - 2019. god.

7. zadatak: 1 bod

a) 1 bod

Redom:

0,5 bodova – **10,4**

0,5 bodova – **Lesoto**

8. zadatak: 2 boda

0,5 bodova – ako je za obje hipoteze utvrđeno jesu li prihvaćene ili odbačene

0,5 bodova – ako je argumentirano (konkretnim primjerom ili podatkom)

prihvaćanje/odbacivanje H1

0,5 bodova – ako je argumentirano (konkretnim primjerom ili podatkom)

prihvaćanje/odbacivanje H2

0,5 bodova – za obrazloženje (s konkretnim podacima) na primjeru jedne države

primjer odgovora:

Hipoteza 1 je potvrđena jer države Srednje i Južne Afrike s većim udjelom zaraženih HIV-om imaju kraću očekivanu životnu dob. Dokazano je to primjerom da je životna dob za 3,2 godine kraća u državama s udjelom zaraženih manjim od 7 %.

Životna je dob u Srednjoj i Južnoj Africi od 2000. do 2019. godine porasla za 10,4 godina čime je potvrđena i druga hipoteza. Očekivana životna dob u navedenim afričkim regijama raste.

Lesoto je država s drugim najvišim udjelom HIV pozitivnoga stanovništva (24,4 %), a ima najnižu očekivanu životnu dob od prikazanih država (50,7 god.).

Srednjoafrička je Republika primjer koji nam prikazuje kako očekivana životna dob ipak ne ovisi samo o udjelu HIV pozitivnih jer je tamo među nižima (3,4 %), a životna je dob također niska (53,1 god.).

0 bodova – za svaki odgovor koji nije prema uputi ili nije točan

9. zadatak: 1 bod

1 bod – za točno navedene sve bibliografske reference abecednim redom

HZJZ, 2023: Svjetski dan AIDS-a, <https://www.hzjz.hr/sluzba-epidemiologija-zarazne-bolesti/svjetski-dan-aids-a-2023/> (10. 4. 2024.)

Mbirimtengerenji, N., 2007: Je li epidemija HIV/AIDS-a posljedica siromaštva u subsaharskoj Africi?, *Croatian Medical Journal* 68 (5) 605-617.

Our World in Data, 2023: *HIV/AIDS*, <https://ourworldindata.org/hiv-aids> (10. 4. 2024.)

The Global Health Observatory, WHO, 2020: *Life Expectancy*, [https://www.who.int/data/gho/data/indicators/indicator-details/GHO/life-expectancy-at-birth-\(years\)](https://www.who.int/data/gho/data/indicators/indicator-details/GHO/life-expectancy-at-birth-(years)) (10. 4. 2024.)

0,5 bodova – za točno navedene najmanje tri bibliografske jedinice, a četvrte nema ili jedna od četiri navedene jedinice nije potpuno točno navedena